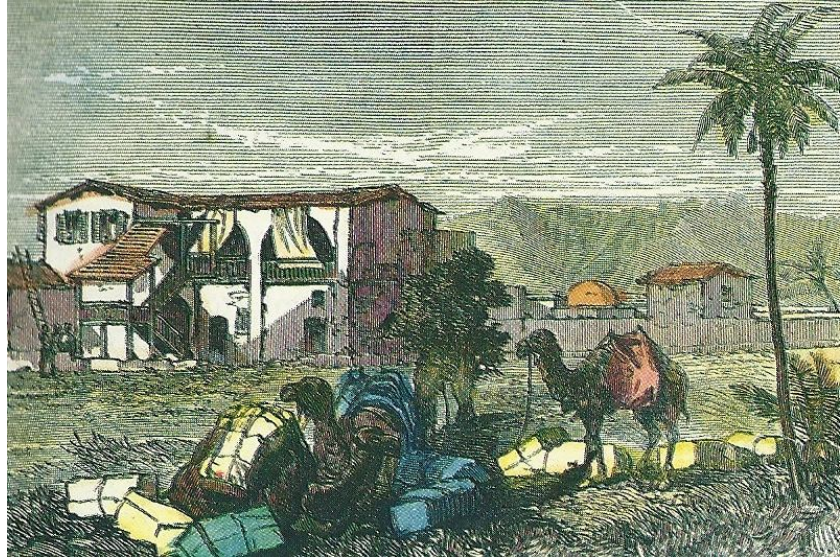

30 5 1878: Η ΑΓΓΛΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙ ΜΕ ΠΟΝΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΝΩ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΕΙ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΥΠΟΓΡΑΦΕΙ ΞΕΧΩΡΙΣΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕ ΤΗ ΡΩΣΙΑ, ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ

Η Αγγλία το 1878 είχε κινηθεί για κατάληψη της Κύπρου παίζοντας πάνω σε δυο ταμπλώ. Από τη μια εξασφάλισε παρασκηνακά την Κύπρο σε συμφωνία με την Τουρκία και από την άλλη, και πάλι στο παρασκήνιο, υπέγραψε μια δεύτερη συμφωνία με τη Ρωσία την ίδια περίοδο. Με την πρώτη καταλάμβανε την Κύπρο και με τη δεύτερη ουσιαστικά εξασφάλιζε την παραμονή της εσαεί στο νησί.

Σπίτι στο Τρίκωμο σε γκραβούρα του 1878 (Αρχείο Α. Nicolas)

Στις 30 Μαΐου 1878, ημέρα που ο βρετανός Υπουργός Εξωτερικών Λόρδος Σώλσμπερι έγραφε, σύμφωνα με τα έγγραφα στον πρεσβευτή της Αγγλίας στην Κωνσταντινούπολη Ωστέν Χένρυ Λαγιαρτ, για να προχωρήσει στη σύναψη συνθήκης με την Πύλη αναφορικά με την Κύπρο, στην οποία έθετε ως όρο ότι θα εγκατέλειπε την Κύπρο μόνο αν η Ρωσία εγκαταλείψει το Βατούμ και το Καρς και άλλες κτήσεις στην Αρμενία που είχε εξασφαλίσει κατά το ρωσοτουρκικό πόλεμο, γνώριζε ήδη ότι η Ρωσία δεν επρόκειτο να εγκαταλείψει τα εδάφη αυτά και επομένως μπορεί να λεχθεί ότι γνώριζε πως μια και έπαιρνε την Κύπρο δεν επρόκειτο να την εγκαταλείψει στο σύντομο προβλεπτό, τουλάχιστον μέλλον ή θα προσπαθούσε να επεκτείνει τα σύνορά της και να καταλάμβανε νέα οθωμανικά εδάφη.

Αυτό συμπεραίνεται από τη σύμπτωση των ημερομηνιών.

Στις 30 Μαΐου 1878 η Αγγλία είχε υπογράψει συμφωνία με τη Ρωσία, η οποία τόνιζε ότι δεν επρόκειτο να επιστρέψει το Καρς και το Βατούμ στην Τουρκία.

Από την άλλη στις 31 Μαΐου, με ένα νέο υπόμνημα που υπέγραψε η Αγγλία με τη Ρωσία, γνώριζε ότι με το να υποσχεθεί στην Τουρκία ότι θα επενέβαινε στρατιωτικά για να την βοηθήσει, αν η Ρωσία διενεργούσε νέα επίθεση εναντίον της, αυτό ήταν μόνο φραστική υπόσχεση παρά ανάληψη σοβαρής υποχρέωσης, γιατί στο υπόμνημα ο Τσάρος υποσχόταν στην Αγγλία ότι δεν θα προσπαθούσε να επεκτείνει τα σύνορά του πέραν των ορίων που είχαν διευθετηθεί στη Μικρά Ασία με τη συνθήκη του Αγίου Στεφάνου, που υπεγράφη στο μικρό αυτό προάστειο της Κωνσταντινούπολης.

Ετσι, η Βρετανία, ενώ γνώριζε τις προθέσεις της Ρωσίας, στις 4 Ιουνίου 1878, τέσσερις μέρες δηλαδή αργότερα μετά την υπογραφή της συμφωνίας με τη Ρωσία, η Αγγλία υπέγραψε την αμυντική συνθήκη με την Τουρκία και παράλληλα δεχόταν πρόσκληση για να μετασχει στο Συνέδριο του Βερολίνου, που θα άρχιζε στις 13 του μηνός, έχοντας όμως τις πλάτες της γερά εξασφαλισμένες.

Στο συνέδριο μετείχαν οι κύριες ευρωπαϊκές χώρες. Η Αγγλία μετείχε διά του πρωθυπουργού Μπήκονσφιλντ και του υπουργού Εξωτερικών Λόρδου Σώλσμπερι.

Ωστόσο το συνέδριο κινδύνευσε να καταρρεύσει όταν η βρετανική εφημερίδα Globe (Σφαίρα) έδωσε την επομένη (14.6.1878) λεπτομέρειες της συμφωνίας της

Βρετανίας με τη Ρωσία, τις οποίες, ωστόσο, διέψευσε, ως πλήρως μη αυθεντικές η βρετανική Κυβέρνηση.

Η διάσκεψη έπαιρνε μάκρος και οι βρετανοί κάθονταν σε αναμμένα κάρβουνα καθώς ο Σουλτάνος καθυστερούσε την έκδοση φερμανίου (διατάγματος) για κατάληψη της Κύπρου που θα μετέφεραν στο νησί οι απεσταλμένοι της αγγλικής Κυβέρνησης.